

SIRDARYO VILOYATI STATISTIKA BOSHQARMASI

SIRDARYO VILOYATIDAGI
KORXONA VA TASHKIOTLAR
DEMOGRAFIYASI BO‘YICHA
MA’LUMOT

2023- yil 1- dekabr holatiga ko‘ra
(fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz)

Ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi
Adliya vazirligi Davlat xizmatlari markazi
ma’lumotlar bazasi asosida shakllantirildi

So‘nggi yillarda hukumatimiz tomonidan mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish, faol tadbirkorlik, innovatsion g‘oyalar va bunyodkorlik salohiyatini qo‘llab-quvvatlash orqali aholiga munosib hayot sharoitlarini yaratish, ishbilarmonlik muhitini yaxshilash, bandlikni ta’minlash bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirib kelinmoqda.

Xususan, kichik biznes va xususiy tadbirkorlik mamlakatimiz iqtisodiyotining asosiy bo‘g‘ini hisoblanib, bugungi kunda mazkur sohani jadallik bilan rivojlantirish, tadbirkorlar faoliyatini qo‘llab-quvvatlash, ularning safini yanada kengaytirish va rag‘batlantirish bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirilyapti.

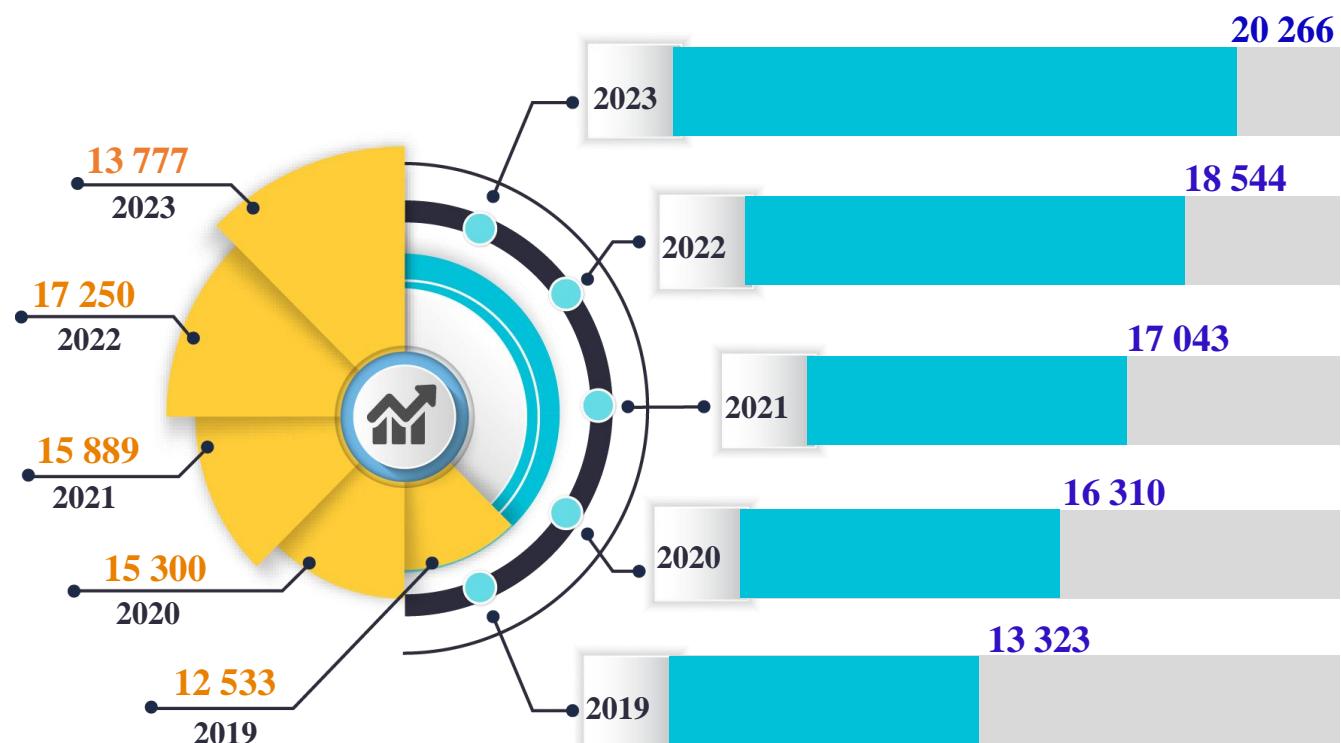
Jumladan, 2023- yil 1- dekabr holatiga viloyatda faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning soni (fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari) 13 777 tani tashkil etdi (ulardan kichik korxona va mikrofirmalar 11 564 ta).

Shuningdek, ushbu davrga 20 266 ta korxona ro‘yxatdan o‘tib, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan o‘sish sur’ati 109,3 % ni tashkil etdi.

**Korxona va tashkilotlar to‘g‘risida umumiylar
*fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari, 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda.***

Faoliyat ko‘rsatayotgan

Ro‘yxatdan o‘tgan

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar
yanvar-noyabr oylari holatiga ko'ra, birlikda

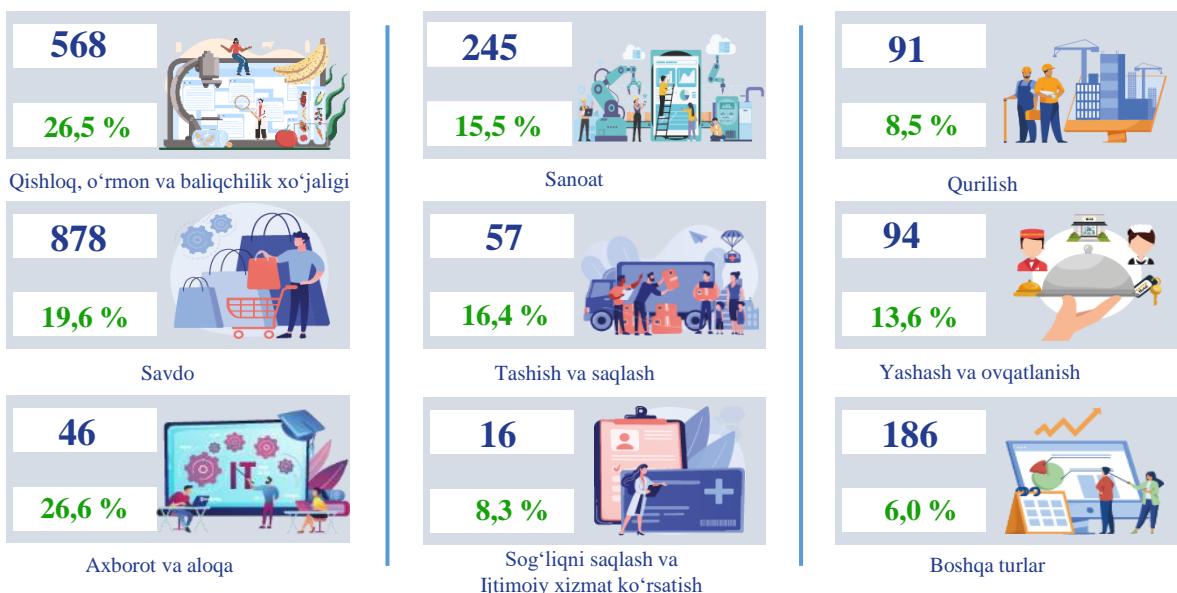
Yillar kesimida soni

2023		2 181
2022		2 063
2021		2 243
2020		2 815
2019		2 574

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko'rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Joriy yilning yanvar-noyabr oylarida viloyatda yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni 2 181 tani tashkil etdi.

Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo'ldi: savdo – 40,3 foiz, qishloq o'rmon va baliqchilik xo'jaligi – 26,0 foiz, sanoat – 11,2 foiz, hududlar kesimida eng ko'p Guliston shahrida 20,3 foiz, Sardoba – 13,0 foiz, Sirdaryo – 11,3 foiz va Oqoltin – 9,1 foiz tumanlar hissalariga to'g'ri keladi.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	443	13,3 %	Boyovut t.	172	13,9 %
Sardoba t.	283	27,3 %	Sayxunobod t.	153	14,0 %
Sirdaryo t.	246	14,7 %	Yangiyer sh.	150	15,9 %
Oqoltin t	198	22,6 %	Xovos t.	127	15,1 %
Mirzaobod t.	191	15,3 %	Shirin sh.	36	9,7 %
Guliston t.	182	16,2 %			

2023- yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

2023		13 777
2022		17 250
2021		15 889
2020		15 300
2019		12 533

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog‘liqni saqlash va
Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

Boshqa turlar

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni 2023- yil 1- dekabr holatiga 13 777 taga yetib, 2019- yilning mos davriga nisbatan o‘sish sur’ati 109,9 foizni tashkil etdi.

Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha taqsimlanishi (umumiyl sonidagi ulushi) quyidagicha bo‘ldi: savdo – 32,6 foiz, qishloq o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi – 15,6 foiz, sanoat – 11,5 foiz, hududlar kesimida eng ko‘p Guliston shahrida 24,2 foiz, Sirdaryo – 12,2 foiz, Mirzaobod – 9,1 foiz va Boyovut – 9,0 foiz tumanlarida faoliyat ko‘rsatmoqda.

Hududlar kesimida

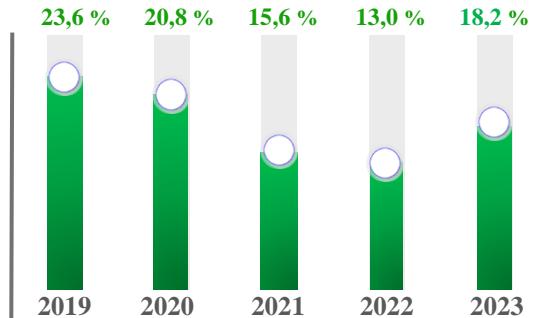
Guliston sh.	3 329	Sardoba t.	1 038
Sirdaryo t.	1 674	Yangiyer sh.	942
Mirzaobod t.	1 249	Oqoltin t.	878
Boyovut t.	1 240	Xovos t.	839
Guliston t.	1 122	Shirin sh.	370
Sayxunobod t.	1 096		

2023- yil yanvar-noyabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

2023		2 122
2022		1 958
2021		2 161
2020		2 762
2019		2 464

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat
ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog‘liqni saqlash va
Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

Boshqa turlar

Davlatimiz tomonidan tadbirkorlik subyektlariga qulay shart-sharoitlar yaratib borish bo‘yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar natijasida ularning yildan-yilga investitsiya va ishbilarmonlik muhiti yaxshilanib borayotgani namoyon bo‘lmoqda. 2023- yilning yanvar-noyabr oylarida yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari soni 2 122 tani tashkil etdi.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	421	15,2 %	Boyovut t.	168	16,7 %
Sardoba t.	280	30,9 %	Sayxunobod t.	152	16,3 %
Sirdaryo t.	242	17,1 %	Yangiyer sh.	144	17,3 %
Oqoltin t.	197	26,1 %	Xovos t.	122	18,4 %
Mirzaobod t.	186	17,1 %	Shirin sh.	34	11,3 %
Guliston t.	176	18,4 %			

2023- yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

Yillar kesimida soni

2023		11 630
2022		15 096
2021		13 837
2020		13 281
2019		10 438

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog‘lijni saqlash va
ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

Boshqa turlar

Faoliyat ko‘rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari soni 2023- yil 1- dekabr holatiga 11 630 taga yetib, 2019- yilning mos davriga nisbatan (1 192 ta) o‘sish sur’ati 111,4 foizni tashkil etdi. Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha taqsimlanishi (umumiyl sonidagi ulushi) quyidagicha bo‘ldi: savdo – 38,6 foiz, qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi – 18,3 foiz, sanoat – 13,6 foiz, qurilish – 9,1 foiz, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar – 5,9 foiz, tashish va saqlash – 3,0 foiz, axborot va aloqa – 1,4 foiz, sog‘lijni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish – 1,2 foiz, boshqa turlari – 8,9 foiz.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	2 771	Sardoba t.	906
Sirdaryo t.	1 418	Yangiyer sh.	831
Mirzaobod t.	1 088	Oqoltin t.	756
Boyovut t.	1 006	Xovos t.	662
Guliston t.	959	Shirin sh.	302
Sayxunobod t.	931		

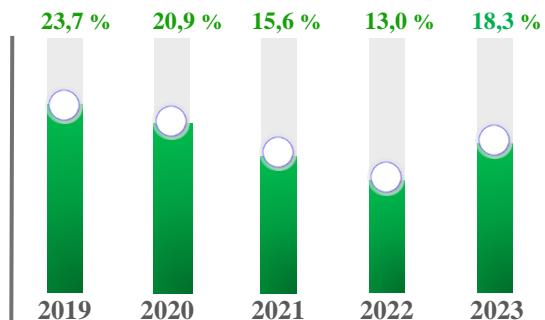
Yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil yanvar-noyabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

2023	2 121
2022	1 953
2021	2 153
2020	2 758
2019	2 461

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

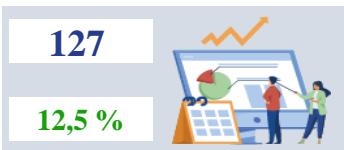
Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog‘liqni saqlash va
Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

Boshqa turlar

Mamlakat iqtisodiyotining “sog‘lomligi”ni baholashning muhim omili – kichik biznes subyektlarining samarali faoliyat ko‘rsatishi bo‘lib, bu uning moslashuvchanligi va doimiy o‘zgaruvchan iqtisodiy vaziyatlarga moslasha olish ko‘rsatkichidir.

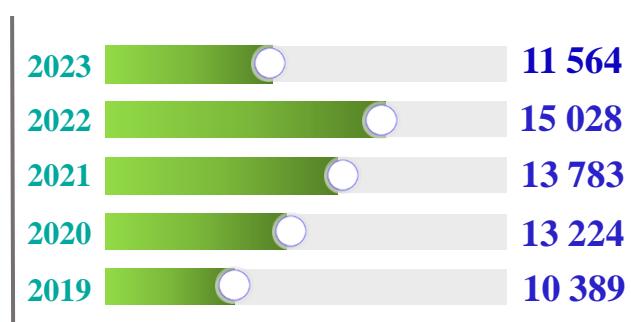
2023- yilning yanvar-noyabr oylarida yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo‘ldi: savdo – 41,4 foiz, qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi – 26,8 foiz, hamda sanoat 11,6 foizni tashkil etgan.

Hududlar kesimida

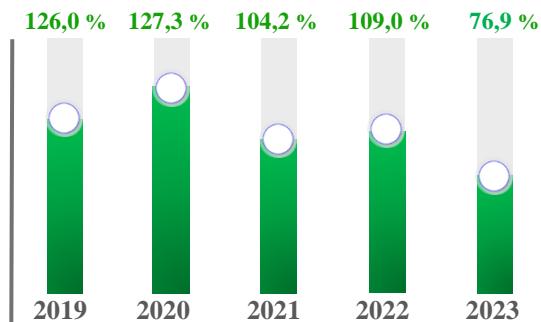
Guliston sh.	421	15,3 %	Boyovut t.	168	16,8 %
Sardoba t.	280	31,0 %	Sayxunobod t.	152	16,4 %
Sirdaryo t.	241	17,2 %	Yangiyer sh.	144	17,4 %
Oqoltin t.	197	26,1 %	Xovos t.	122	18,6 %
Mirzaobod t.	186	17,2 %	Shirin sh.	34	11,3 %
Guliston t.	176	18,4 %			

2023- yil 1- dekabr holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish surati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog'liqni saqlash va
Ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Boshqa turlar

Hududlar kesimida eng ko'p kichik biznes subyektlari Guliston shahrida (23,8 foiz), Sirdaryo (12,1 foiz), Mirzaobod (9,3 foiz) va Boyovut (8,7 foiz) tumanlarida faoliyat ko'rsatmoqda. Ushbu hududlarda jami kichik biznes subyektlari sonining 53,9 foizdan ortig'i faoliyat ko'rsatmoqda.

Ma'lumki ayni paytda kichik biznes subyektlari iqtisodiyotning deyarli barcha tarmoqlarida ilg'or faoliyat yuritmoqda.

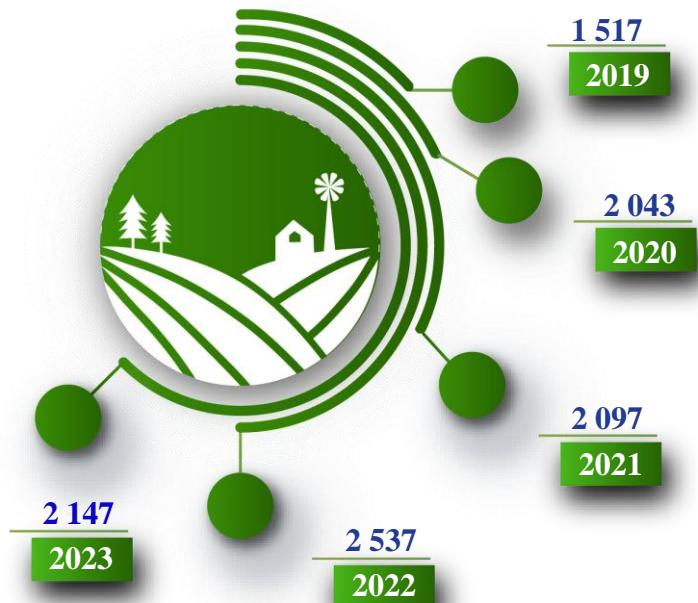
Hududlar kesimida

Guliston sh.	2 753	Sardoba t.	903
Sirdaryo t.	1 405	Yangiyer sh.	828
Mirzaobod t.	1 081	Oqoltin t.	754
Boyovut t.	1 001	Xovos t.	657
Guliston t.	956	Shirin sh.	300
Sayxunobod t.	926		

**Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligida faoliyat
ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar to'g'risida ma'lumotlar
2023- yil 1- dekabr holatiga ko'ra, birlikda**

Hududlar kesimida

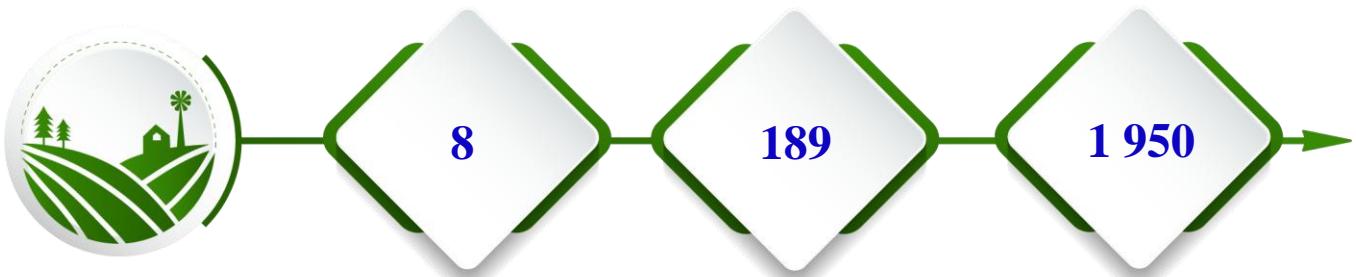
Sardoba t.	360
Mirzaobod t.	351
Sayxunobod t.	279
Oqoltin t.	270
Guliston t.	208
Boyovut t.	201
Sirdaryo t.	176
Xovos t.	147
Guliston sh.	94
Yangiyer sh.	41
Shirin sh.	20

O'zbekiston Respublikasida mamlakatning oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlashga qaratilgan qishloq xo'jaligini rivojlantirishning chuqur o'ylangan strategiyasi izchil amalga oshirilmoqda.

Davlatimiz iqtisodiy va ijtimoiy islohotlarining muhim tarkibiy qismlaridan biri meva-sabzavot yetishtirishga qaratilgan. Bunday yondashuv aholi ehtiyojlarini to'liq ta'minlash, ularning salomatligini saqlash va bandlik shart-sharoitlarini yaratishda asosiy yo'nalishlardan biriga aylandi.

Baliq ovlash va akvakultura

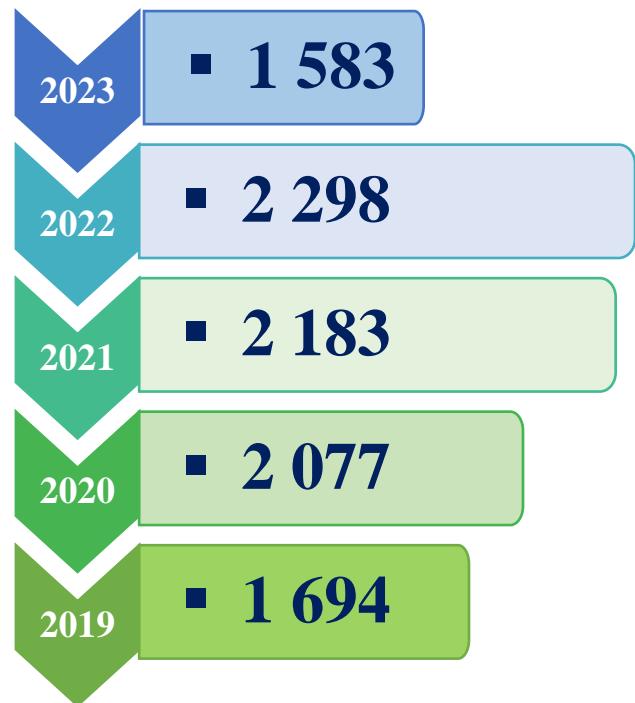
**O'rmonchilik va yog'och
tayyorlash**

**Dehqonchilik va
chorvachilik, ovchilik va
bu sohalarda xizmat
ko'rsatish**

2023- yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

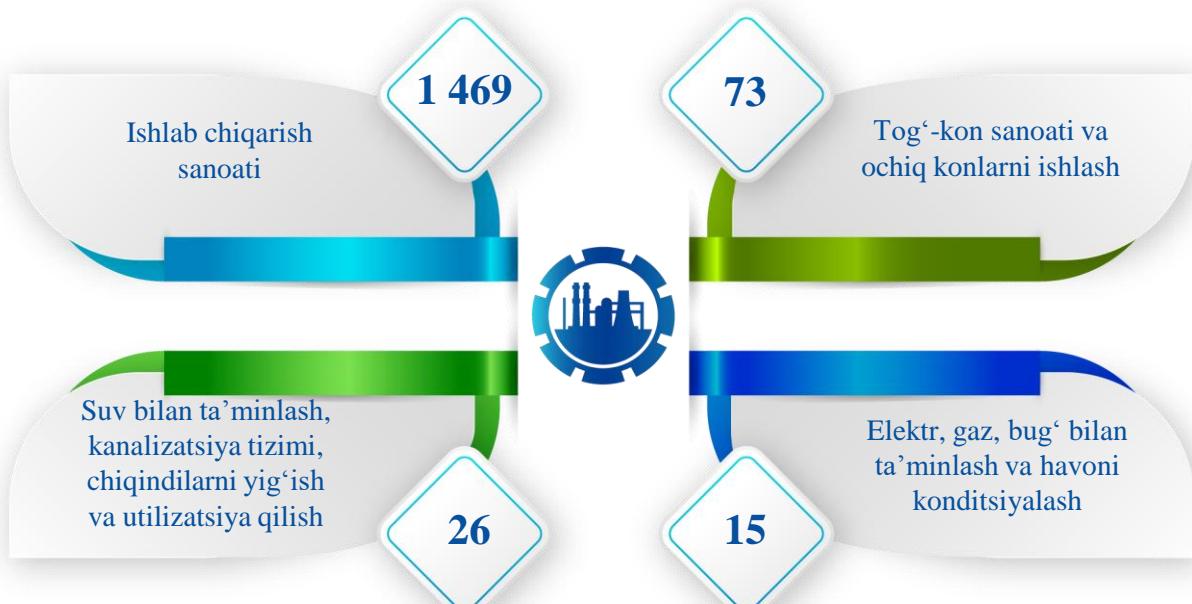
Hududlar kesimida

Guliston sh.	338
Sirdaryo t.	235
Boyovut t.	160
Mirzaobod t.	153
Yangiyer sh.	146
Sayxunobod t.	144
Guliston t.	121
Xovos t.	103
Sardoba t.	74
Oqoltin t.	59
Shirin sh.	50

Sanoat tarmog‘i iqtisodiy tarmoqlar ichida eng yuqori salohiyatga ega bo‘lgan tarmoqlardan hisoblanadi.

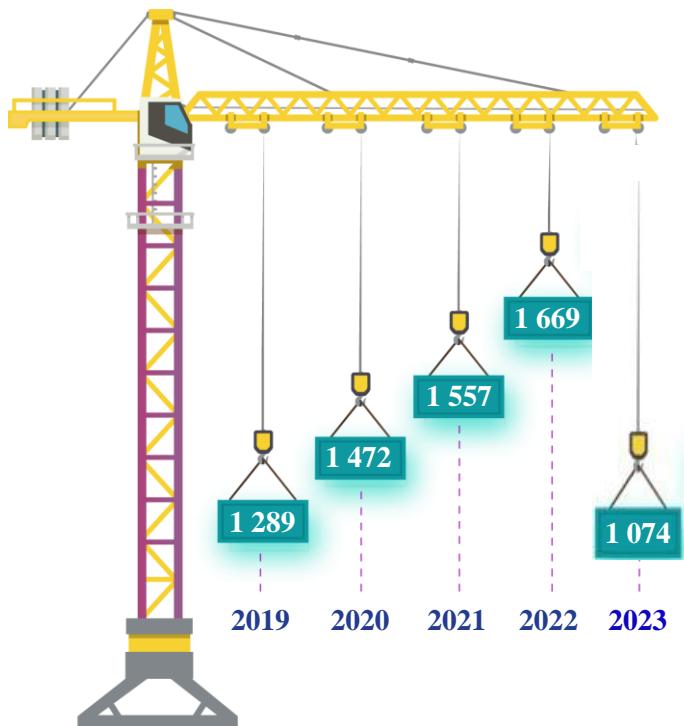
Sanoat korxonalari soni jami korxona va tashkilotlarning 11,5 foiz ulushini tashkil etdi. Shundan – 92,8 foizini ishlab chiqarish sanoati, 4,6 foizini tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash, 1,6 foizini suv bilan ta’minalash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish va 1,0 foizini elektr, gaz bug‘ bilan ta’minalash va havoni konditsiyalash tashkil etgan.

2023- yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Guliston sh.	370
Mirzaobod t.	119
Sirdaryo t.	96
Yangiyer sh.	82
Guliston t.	77
Boyovut t.	69
Sayxunobod t.	69
Xovos t.	60
Oqoltin t.	57
Sardoba t.	39
Shirin sh.	36

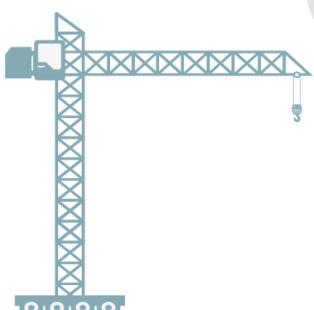

O‘zbekistonda qurilish sanoati iqtisodiyotning ustuvor tarmog‘i sifatida belgilangan. Qurilish sanoatining yo‘nalishlari bo‘yicha o‘tkazilgan tahlil shuni ko‘rsatdiki:

- binolar va inshootlar qurish yo‘nalishi 55,7 foiz ulushni tashkil etdi;
- fuqarolik obyektlarini qurish yo‘nalishi 20,3 foiz ulushni tashkil etdi;
- ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari yo‘nalishi 20,3 foiz ulushni tashkil etdi.

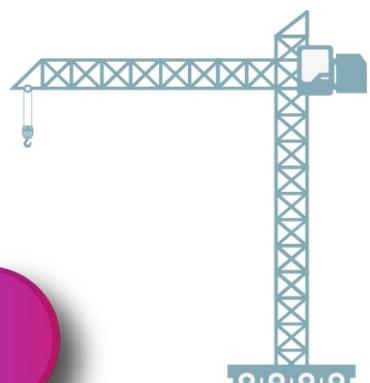
258

Fuqarolik
obyektlarini qurish

218

Ixtisoslashtirilgan
qurilish ishlari

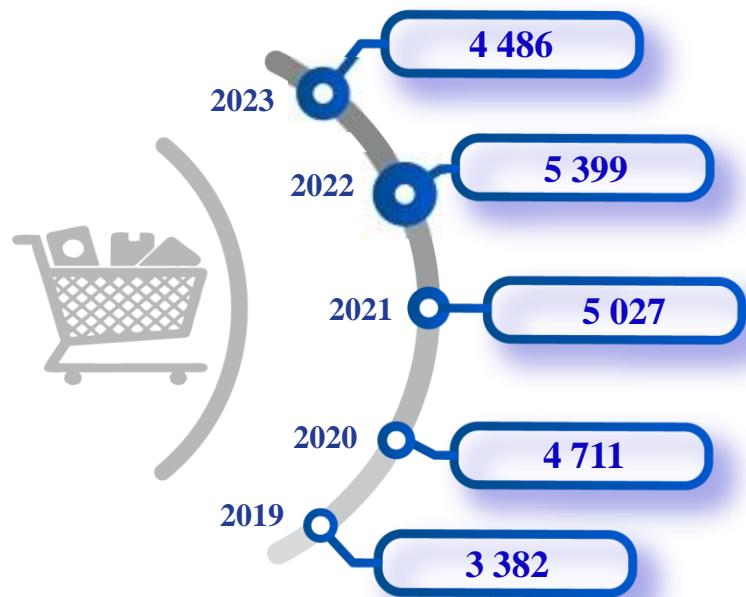
598

Bino va
inshootlar qurish

2023- yil 1- dekabr holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

Guliston sh.	1 228
Sirdaryo t.	609
Guliston t.	394
Boyovut t.	379
Yangiyer sh.	335
Sardoba t.	319
Mirzaobod t.	315
Sayxunobod t.	296
Oqoltin t.	255
Xovos t.	229
Shirin sh.	127

Tahlillar shuni ko'rsatdiki, Sirdaryo viloyatida faoliyat ko'rsatayotgan har uchinchi korxona savdo sohasida faoliyat yuritadi, ularning 99,8 foizi yoki 4 477 tasi kichik biznes subyektlariga to'g'ri keladi.

Savdo sohasining yo'nalishlar bo'yicha taqsimoti quyidagicha:

- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo yo'nalishi 62,6 foiz ulushni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo yo'nalishida 29,1 foiz ulushni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta'mirlash yo'nalishida 8,3 foiz ulushni tashkil etdi.

373

Avtomobil
va mototsikllarning
ulgurji va chakana
savdosi va ularni
ta'mirlash

1 307

Avtomobil
va mototsikllar
savdosidan tashqari
ulgurji savdo

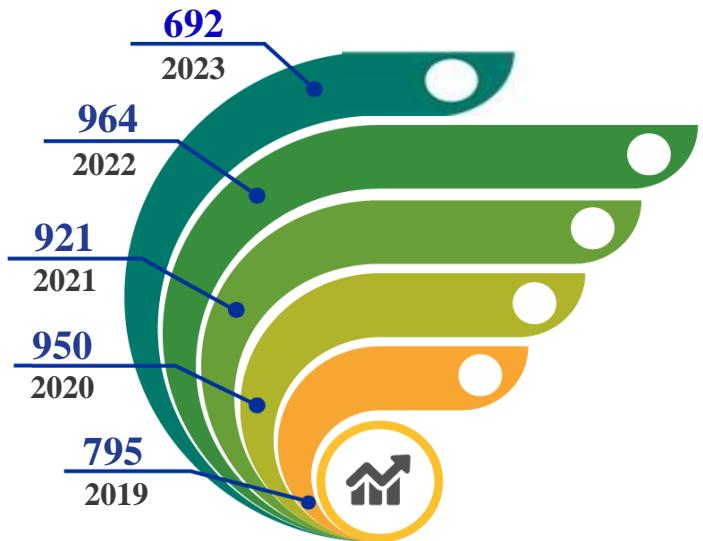
2 806

Avtomobil
va mototsikllar
savdosidan tashqari
chakana savdo

2023- yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Guliston sh.	183
Sirdaryo t.	78
Boyovut t.	71
Yangiyer sh.	66
Guliston t.	60
Sayxunobod t.	53
Oqoltin t.	44
Sardoba t.	43
Mirzaobod t.	41
Xovos t.	28
Shirin sh.	25

2023- yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar o‘sish sur’ati 2022- yilning mos davriga nisbatan 71,8 foizni tashkil etdi.

Ushbu xizmatlar sohasi tahlili shuni ko‘rsatdiki:

- mehmonxonalar, turistik oromgohlar, dam olish va ko‘ngilochar parklar yashash bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosiy faoliyati hisoblanib, 2023- yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning 5,3 foiz ulushini tashkil etdi;
- restoran va buyurtma bo‘yicha oziq-ovqat va ovqat mahsulotlarini yetkazish, oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosi hisoblanib, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasining 94,7 foiz ulushini tashkil etdi.

37

Yashash bo‘yicha xizmatlar

655

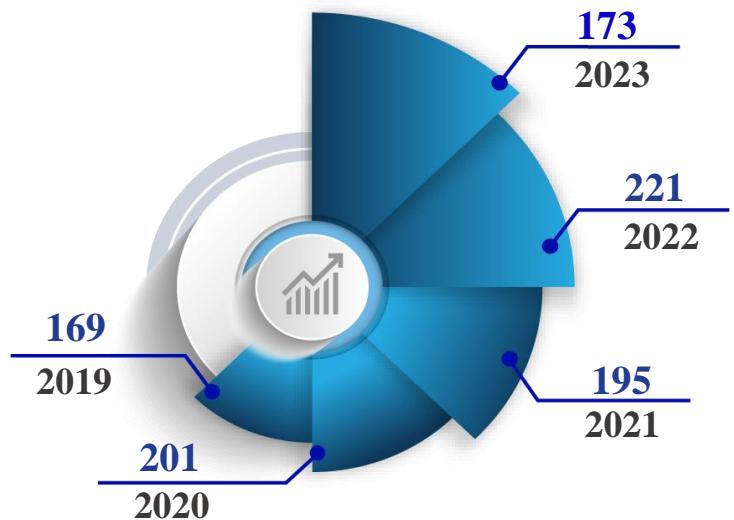
Oziq- ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar

2023- yil 1- dekabr holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

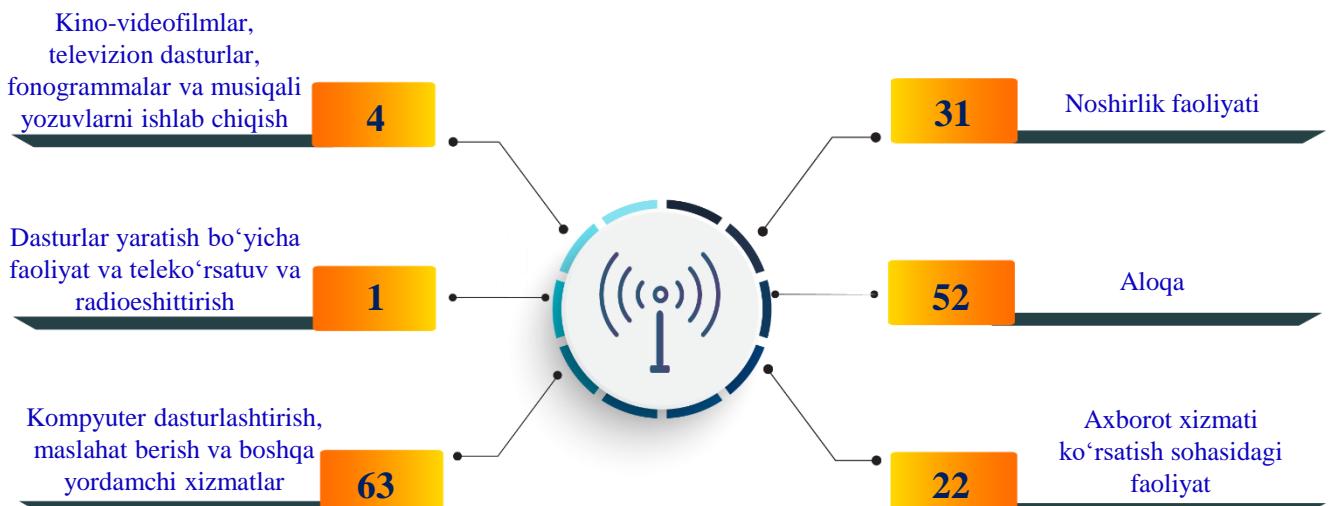
Guliston sh.	73
Yangiyer sh.	20
Sirdaryo t.	18
Boyovut t.	18
Guliston t.	11
Shirin sh.	9
Sardoba t.	8
Oqoltin t.	7
Sayxunobod t.	4
Mirzaobod t.	3
Xovos t.	2

2023- yil 1- dekabr holatiga ko'ra noshirlik faoliyati, kino-videofilmlar, televizion dasturlar, fonogrammalar va musiqali yozuvlarni ishlab chiqish yo'nalishlarida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni axborot va aloqa sohasining 20,2 foizini tashkil etdi.

Dasturlar yaratish bo'yicha faoliyat va teleko'rsatuv va radio eshittirishlar hamda aloqa yo'nalishlaridagi korxonalar soni axborot va aloqa sohasining 30,6 foizini tashkil etdi.

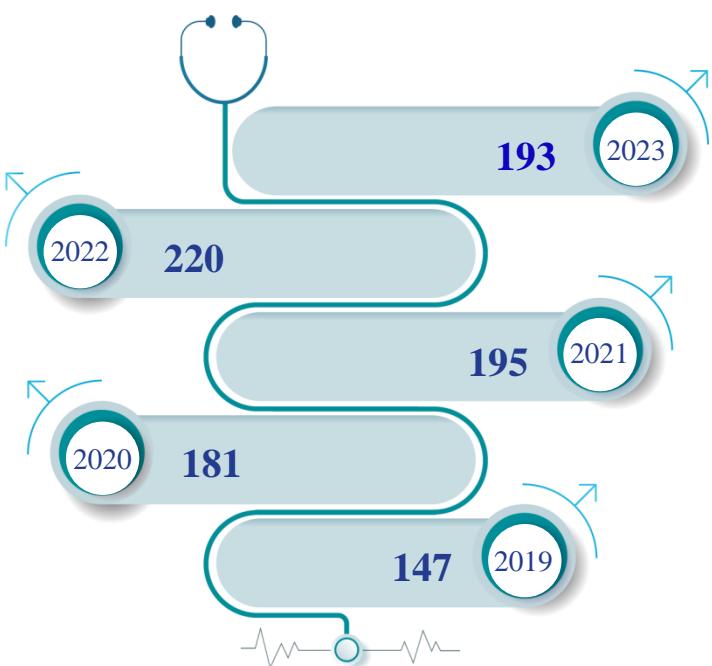
Kompyuter dasturlashtirish va axborot xizmati ko'rsatish yo'nalishlarida esa korxonalar soni, axborot va aloqa sohasidagi korxona va tashkilotlarning 49,2 foizini tashkil etdi.

2023- yil 1- dekabr holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

Guliston sh.	91
Sirdaryo t.	32
Yangiyer sh.	21
Guliston t.	9
Mirzaobod t.	8
Sardoba t.	7
Sayxunobod t.	7
Boyovut t.	6
Xovos t.	5
Oqoltin t.	5
Shirin sh.	2

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan jami korxona va tashkilotlarning salmoqli qismi – 141 ta yoki 73,1 foiz ulushi tadbirkorlik subyektlari hissasiga to'g'ri kelgan.

Yo'nalishlar bo'yicha tahlil shuni ko'rsatdiki:

Ushbu sohadagi korxonalar sonining 90,2 foizi sog'liqni saqlash sohasidagi faoliyat yo'nalishiga to'g'ri keladi;

Yashash uchun joy bilan ta'minlangan holda parvarishlash yo'nalishidagi korxonalar soni 3,1 foizni tashkil etdi;

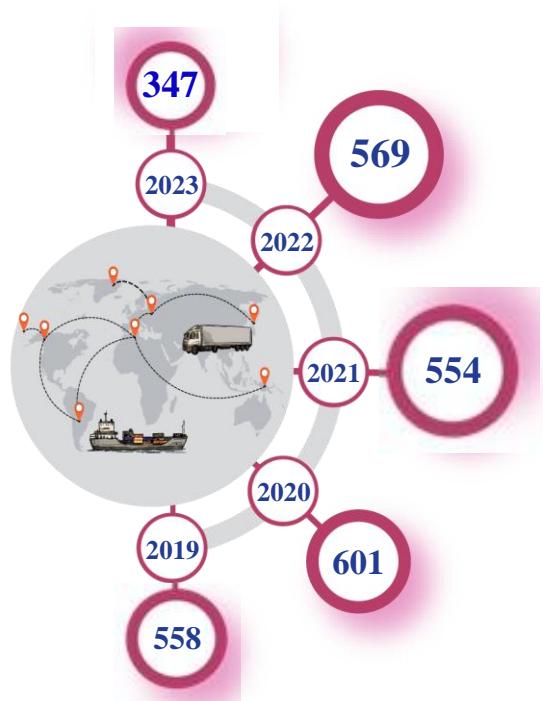
Yashash uchun joy bilan ta'minlanmagan holda ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish yo'nalishidagi korxonalar soni ushbu sohaning 6,7 foizini tashkil etdi.

2023- yil 1- dekabr holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

Guliston sh.	64
Sirdaryo t.	49
Yangiyer sh.	46
Mirzaobod t	42
Xovos t.	40
Sayxunobod t.	32
Boyovut t.	29
Oqoltin t.	16
Guliston t.	15
Sardoba t.	8
Shirin sh.	6

2023- yil 1- dekabr holatiga ko'ra, tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar jami Sirdaryo viloyatidagi faoliyat ko'rsatayotgan korxonaning 2,5 foiz ulushini tashkil etdi.

Tashish va saqlash xizmatlarining yo'nalishlari bo'yicha tahlillar shuni ko'rsatdiki:

quruqlikdagi va quvur transporti yo'nalishida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar tashish va saqlash xizmati yo'nalishining 73,2 foizni tashkil etdi;

ombor xo'jaligi va yordamchi transport yo'nalishi 24,2 foizni;

pochta va kuryerlik yo'nalishi 2,6 foizni tashkil etdi;

Tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy

shakli bo'yicha umumiy ma'lumot

2023- yil 1- dekabr holatiga ko'ra, birlikda

**Tadbirkorlik
subyektlari soni**

**Tadbirkorlik subyektlarining
jamiga nisbatan ulushi**

mas'uliyati
cheklangan jamiyat

9 770

84,0

xususiy korxonalar

1 302

11,2

oilaviy korxonalar

282

2,4

aksiyadorlik jamiyatি

11

0,1

boshqalar

265

2,3

Tashkiliy-huquqiy shakl deganda, subyekt tomonidan mulkning biriktirilishi, shakllantirilishi va undan foydalanish usuli hamda uning bundan kelib chiquvchi huquqiy holati va faoliyat maqsadi tushuniladi. Shuningdek, quyidagilar bilan bog'liq masalalarni hal qilishda foydalaniladi:

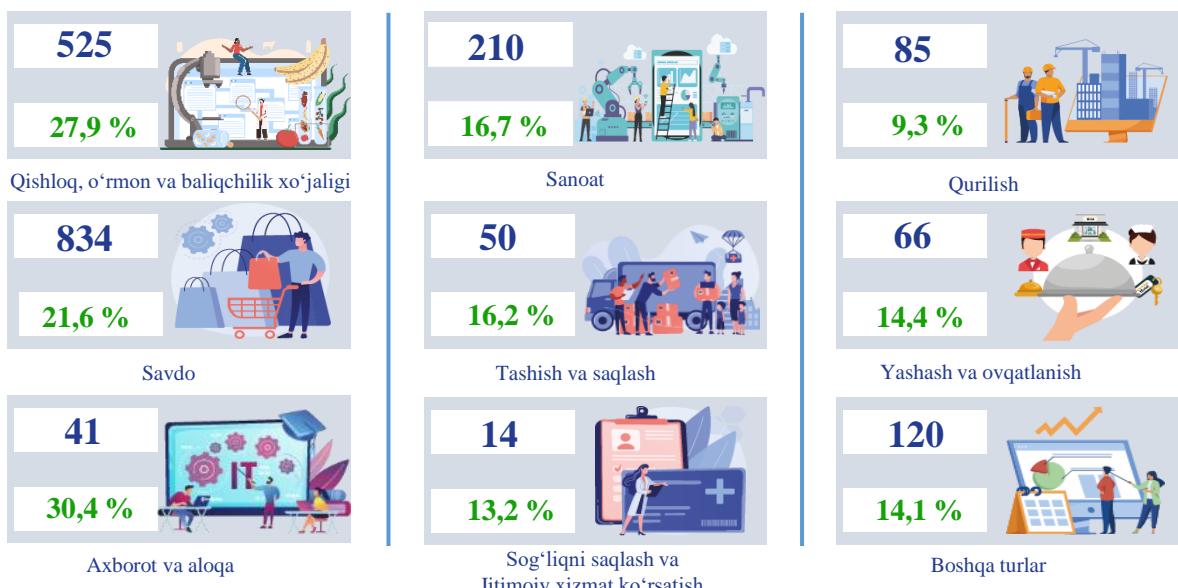
- xo'jalik yurituvchi subyektlar to'g'risidagi ma'lumotlarni o'z ichiga olgan registr, reyestr va kadastrlarning axborot resurslarini shakllantirish;
- tashkiliy-huquqiy shakllar doirasida statistika ma'lumotlarini ishlab chiqish;
- idoralararo axborot almashinishini ta'minlash;
- ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarni va hodisalarini tahlil qilish va prognozlashtirish.

2023- yil yanvar-noyabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

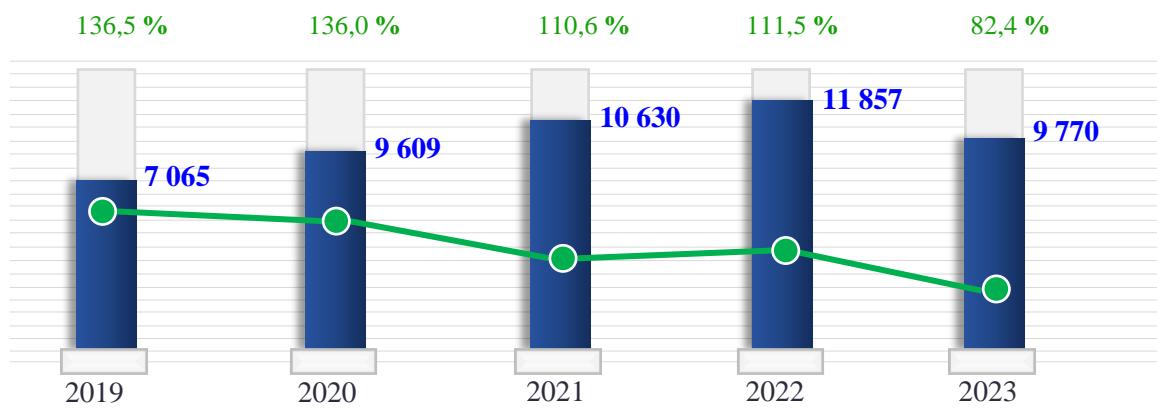
Mas’uliyati cheklangan jamiyat – bir yoki bir necha shaxs tomonidan ta’sis etilgan, ustav fondi (ustav kapitali) ta’sis hujjatlari bilan belgilangan miqdorda ulushlarga bo‘lingan xo‘jalik jamiyatni hisoblanadi. Mas’uliyati cheklangan jamiyatning ishtirokchilari uning majburiyatlari bo‘yicha javobgar bo‘lmaydilar va jamiyat faoliyati bilan bog‘liq zararlar uchun o‘zлari qo‘shgan hissalari qiymati doirasida javobgar bo‘ladilar. Mas’uliyati cheklangan jamiyatning o‘z hissasini to‘la qo‘shmagan ishtirokchilari, jamiyat majburiyatlari bo‘yicha har bir ishtirokchi hissasining to‘lanmagan qismi qiymati doirasida solidar javobgar bo‘ladilar.

Hududlar kesimida

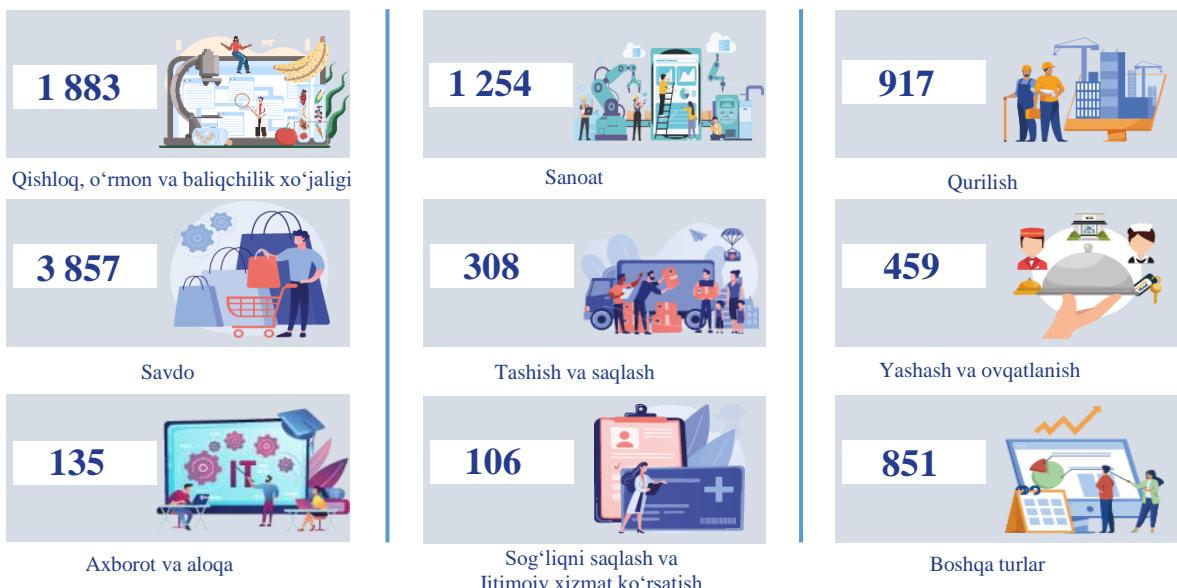
Guliston sh.	384	17,4 %	Boyovut t.	140	17,6 %
Sardoba t.	272	33,2 %	Sayxunobod t.	125	16,3 %
Sirdaryo t.	233	18,6 %	Yangiyer sh.	124	17,1 %
Oqoltin t.	190	27,9 %	Xovos t.	111	18,9 %
Mirzaobod t.	174	18,7 %	Shirin sh.	32	12,7 %
Guliston t.	160	21,4 %			

2023- yil 1- dekabr holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

2023- yil 1- dekabr holatiga ko'ra faoliyat ko'rsatayotgan 11 564 ta tijorat korxona va tashkilotlarining 9 770 tasi mas'uliyati cheklangan jamiyatlar ulushiga to'g'ri keladi. Mazkur jamiyatlar mamlakatimizda tadbirkorlik faoliyatining eng keng tarqalgan shakli hisoblanadi.

Faoliyat ko'rsatayotgan ma'suliyati cheklangan jamiyatlarining sohalar kesimida tahlili shuni ko'rsatdiki, eng yuqori ko'rsatkich savdo – 39,5 foiz, qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi – 19,3 foiz hamda sanoat – 12,8 foizni tashkil etdi.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	2 212	Guliston t.	748
Sirdaryo t.	1 254	Yangiyer sh.	724
Mirzaobod t.	932	Oqoltin t.	680
Sardoba t.	819	Xovos t.	588
Boyovut t.	795	Shirin sh.	251
Sayxunobod t.	767		

2023- yil 1- dekabr holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

2023- yil 1- dekabr holatiga tashkiliy-huquqiy shakli bo'yicha faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar o'zaro taqqoslanganda, ikkinchi o'rinni xususiy korxonalar egallagan bo'lib, xususiy korxonalarning eng ko'pi quyidagi hududlarda qayd etilgan; Guliston shahri - 436 ta, Boyovut - 153 ta, Guliston - 141 ta va Sirdaryo tumanida -119 ta. Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha esa xususiy korxonalar quyidagicha taqsimlangan; savdo sohasida – 544 ta, sanoat – 153 ta, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasida – 152 ta va qurilish sohasida – 133 ta.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	436	Yangiyer sh.	71
Boyovut t.	153	Sardoba t.	50
Guliston t.	141	Oqoltin t.	48
Sirdaryo t.	119	Xovos t.	46
Sayxunobod t.	112	Shirin sh.	38
Mirzaobod t.	88		

2023- yil 1- dekabr holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Yuridik shaxs sifatida davlat ro'yxatidan o'tib, faoliyat ko'rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 2023- yil 1- dekabr holatiga ko'ra 282 ta, 2019- yilning mos davriga nisbatan 109 taga ko'paygan.

Bu esa quyidagi sohalardagi korxonalar: savdoda – 25 tadan 63 taga (o'sish 38 taga), sanoatda – 79 tadan 100 taga (o'sish 21 taga), yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasi – 27 tadan 77 taga (o'sish 50 taga) sonining sezilarli oshishi bilan izohlanadi.

Hududlar kesimida

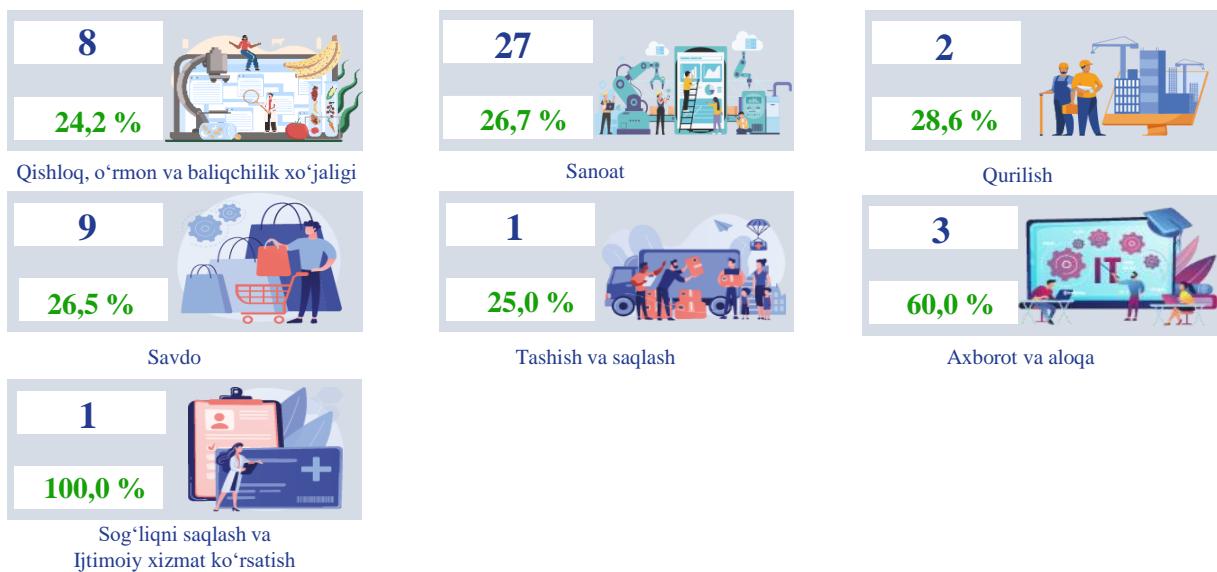
Guliston sh.	78	Oqoltin t.	15
Guliston t.	42	Sayxunobod t.	13
Mirzaobod t.	32	Shirin sh.	10
Boyovut t.	32	Xovos t.	5
Yangiyer sh.	27	Sardoba t.	2
Sirdaryo t.	26		

**Yangi tashkil etilgan chet el investitsiyasi ishtirokidagi korxona
va tashkilotlar to'g'risida ma'lumot**
2023- yil yanvar-noyabr holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Chet el investitsiyasi ishtirokidagi korxonalar – korxonaning ustav jamg'armasida norezidentlar, chet el yuridik shaxslari (chet el firmalarining filial va bo'linmalar), chet el fuqarolari va fuqaroligi bo'lmagan shaxslar mulki ishtirokidagi korxonalar hisoblanadi.

2023- yilning yanvar-noyabr oylarida chet el investitsiyasi ishtirokidagi yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar sonining o'sish sur'ati 2022- yilning mos davri bilan solishtirganda 2,3 martaga ko'paygan.

Hududlar kesimida

Sirdaryo t.	14	24,1 %	Oqoltin t.	3	42,9 %
Guliston sh.	12	28,6 %	Guliston t.	2	16,7 %
Yangiyer sh.	8	40,0 %	Boyovut t.	1	11,1 %
Sayxunobod t.	5	45,5 %	Shirin sh.	1	16,7 %
Mirzaobod t.	4	15,4 %	Xovos t.	1	12,5 %

2023- yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Keyingi besh yilda chet el investitsiyasi ishtirokida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar soni 1,3 barobarga oshdi.

Yetakchi o‘rinni 52 ta korxonada to‘liq yoki qisman ulushi mavjud bo‘lgan Xitoy Xalq Respublikasi egallagan. Bu viloyatda chet el investitsiyasi ishtirokida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar umumiy sonining 25,6 foiz ulushini tashkil etadi. Shuningdek, O‘zbekiston iqtisodiyotiga o‘z kapitalini kiritayotgan Rossiya (ulushi 17,7 foiz), Turkiya (ulushi 14,8 foiz), Qozog‘iston (ulushi 10,8 foiz) va Afg‘oniston (ulushi 5,9 foiz) davlatlari ham yetakchilar hisoblanishadi.

Hududlar kesimida

Sirdaryo t.	58	Boyovut t.	9
Guliston sh.	42	Xovos t.	8
Mirzaobod t.	26	Oqoltin t.	7
Yangiyer sh.	20	Shirin sh.	6
Guliston t.	12	Sardoba t.	4
Sayxunobod t.	11		

2023- yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

O‘zbekistonning yangi tashqi siyosatini asosiy xususiyatlari bu ochiqlik, uzoq muddatli barqaror rivojlanishning ustuvor yo‘nalishlariga e’tibor berish, qo‘shni davlatlar bilan yaxshi qo‘shnichilik munosabatlarini mustahkamlash, xalqaro hamkorlikni beg‘araz asosda kengaytirishdir.

Buning samarasida, bugungi kunda O‘zbekiston iqtisodiyotning turli tarmoqlarida tadbirkorlik faoliyatini yuritish va investitsiyalarni jalg qilish uchun zarur bo‘lgan ichki sharoitlarni yaratish jarayonini rag‘batlantirishga qaratilgan izchil islohotlar amalga oshirilayotgani kuzatilmogda.

Shuningdek, chet el investitsiyalari ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalardan 94 tasi qo‘shma korxonalar, 109 tasi esa xorijiy korxonalar hisobiga to‘g‘ri keldi.

2023- yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

xorijiy korxonalar

qo‘shma korxonalar

25	Sirdaryo t.	33
23	Guliston sh.	19
13	Mirzaobod t.	13
15	Yangiyer sh.	5
9	Guliston t.	3
6	Boyovut t.	3
7	Sayxunobod t.	4
3	Oqoltin t.	4
1	Sardoba t.	3
5	Xovos t.	3
2	Shirin sh.	4

Mamlakatimizda to‘g‘ridan-to‘g‘ri investitsiyalarni jalb qilish uchun eng qulay investitsiya muhitini yaratish maqsadida iqtisodiyotni liberallashtirish, tadbirkorlik subyektlari faoliyatiga aralashuvni cheklash, litsenziyalash va ruxsat berish tartib-taomillarini qisqartirish va soddalashtirish, investitsiyalardan erkin foydalanishni ta‘minlash shuningdek, hududlarda zarur infratuzilmani yaratish bo‘yicha keng ko‘lamli chora-tadbirlar amalga oshirildi. Natijada har yili xorijiy sarmoya ishtirokidagi korxonalar ko‘payib bormoqda.

2023- yil 1- dekabr holatiga chet el investitsiyalari ishtirokida ro‘yxatga olingan korxonalar soni o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 53 taga ko‘payib, 273 tani tashkil etdi.

2023- yil 1- dekabr holatiga ko'ra, birlikda

So'nggi yillarda O'zbekiston iqtisodiyotni jadal o'zgartirishni boshdan kechirdi va xalqaro hamjamiyatda ochiqlik, innovatsiya va biznes va sarmoyaviy to'siqlarni bartaraf etishda qat'iylik timsollaridan biri sifatida tobora ko'proq e'tirof etilmoqda.

Demak, chet el investitsiyalari ishtirokidagi korxonalar sonining ko'payishi, avvalambor, mamlakatdagi siyosiy barqarorlik va investitsiya faoliyatining huquqiy asoslari takomillashtirilgani bilan bog'liq.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri – real vaqt rejimida yangilab boriladigan ma’lumotlardan iborat bo’lgan axborot-ma’lumotnomalar tusidagi avtomatlashtirilgan tizim hisoblanib, yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxonalar va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikasiyalashtirishni ta’minlaydi.

Ro‘yxatga olingan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reestrinda mavjud bo‘lgan yuridik shaxslar (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko‘rsatayotgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda moliya-xo‘jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to‘g‘risidagi ma’lumot kelib tushmagan yuridik shaxslar.

Yangi tashkil etilgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda yuridik shaxslarning davlat reestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslar.

Yuridik shaxslarning faollik darajasi – ma’lum bir davrda faoliyat ko‘rsatmayotgan yuridik shaxslarning jami ro‘yxatdan o‘tgan yuridik shaxslarga nisbatining foizdagi ifodasi.

Kichik korxona va mikrofirmalar – O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016- yil 24- avgustdagи “Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o‘tish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 275- son qarorining 1- ilovasiga muvofiq, kichik tadbirkorlik subyektlariga tegishli bo‘lgan korxonalar va tashkilotlar.

Chet el investitsiyalari ishtirokidagi korxonalar – norezidentlar ishtirokidagi korxonalar, xorijiy yuridik shaxslar (xorijiy firmalarning filiallari va bo‘limlari), korxonaning ustav fondida chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar ishtirok etgan korxonalar.

Ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligining Davlat xizmatlari markazi ma’lumotlar bazasi asosida 2023- yil 1- dekabr holatiga ko‘ra (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz) shakllantirildi.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri

Tashqi foydalanuvchilar, bevosita Statistika agentligining www.stat.uz rasmiy saytida real vaqt rejimida, so‘ralayotgan yuridik shaxsning (STIR) kodini kiritib, axborotlarni bepul olishlari mumkinligi belgilab qo‘yilgan.

Sirdaryo viloyati statistika
boshqarmasi Statistik registrlarni
yuritish bo‘limi
Tel.: 67 236 70 00